

vec druhý obč. zák. označeným a v úmyslu tamže blíže uvedeném, nebylo ani tvrzeno. Že v době provedení zatížení polovice usedlosti byla žalovaná bezelstnou držitelkou, dovodily nižší stolice bezvadně. Dlužno tedy za to míti, že žalovaná užila svého práva v mezích zákona (§ 1305 obč. zák.). To plyne i z povahy a účelu učiněného dluhu, charakterizovaných zjištěním odvolacího soudu. Dle toho jde o dluh sloužící k zabezpečení základních podmínek životních. Uživši svého práva v mezích zákona, není žalovaná odpovědna třetímu. Právním bylo tedy zamítnuto žádání za výmaz pohledávky záložny 4000 Kč. Odvolací soud posoudil věc správně s hlediska právního a odkazuje se k jeho důvodům, srovnávajícím se se zákonem a stavem věci a nevyvráceným vývodu dovolání.

Čís. 2197.

Zavedení elektrického vedení na náklad spoluvlastníka byt' i s použitím střechy nad společným domem není změnou ve smyslu §u 828, odstavec druhý, obč. zák.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1923, Rv I 835/22.)

Žalující pozustalost a žalovaní manželé byli spoluvlastníky domku. Žalovaní dali zříditi na střeše domku elektrické vedení. Žalující pozustalost domáhala se žalobou odstranění elektrického vedení a obnovení dřívějšího stavu. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, maje za to, že tu jde o opatření dle §u 828 obč. zák., vyžadující souhlasu druhého spolovníka, jehož se tu nedostávalo. Odvolací soud žalobu zamítl, jsa sice též názoru, že šlo o změnu ve smyslu §u 828 obč. zák., zjistil však, že se změnou tou souhlasil jak zůstavitel, tak i dědic, zastupující pozustalost.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nelze uznati, že odvolací soud spornou věc po právní stránce nesprávně posoudil. Projevil-li již zůstavitel souhlas se zavedením elektrického osvětlení, je tím přihlášený dědic dle §u 548 obč. zák. vázán, projevil-li jej nad to dědic k tomu dle §u 547 obč. zák. oprávněný, jak má odvolací soud neodporovatelně za zjištěno, je zajisté správným úsudek a správné posouzení právní, že se účastníci shodli, aby elektrické světlo bylo provedeno, tím však je právní bezdůvodnost žalobního nároku prokázána a dle §u 503 čís. 4 c. ř. s. uplatňovaný důvod dovolací vyvrácen. Ale dovolací soud nepřisvědčuje nižším stolicím, že zavedení elektrického světla na náklad spoluvlastníkův, byt' i s použitím střechy nad společným domkem, mohlo býti považováno »za změnu« na společné nemovitosti (§ 828, odstavec druhý obč. zák.), k níž by bylo potřebí souhlasu účastníkov. Zavedení takové je výkonem obvyčejného užívání věci, které se nedotýká její podstaty, naopak hodnotu společného domku zvyšuje, zavedením tím spolovníkova práva nikterak nebyla porušena (§ 829 obč. zák.), a bylo by teprve podle okolností nastalé zvýšení

udržovacího nákladu na střechu, kdyby snad vedením drátu více než obvykle trpěla, předmětem společné správy a jejího v §u 833 obč. zák. uvedeného vyřizování.

Čís. 2198.

Soudu lze přezkoumati nález správního úřadu pouze po stránce formální.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1923, Rv II 247/22.)

Smlouvou ze dne 4. listopadu 1918 ujednána byla mezi obcí olomouckou (městským zastupitelstvem) a žalovaným písemná smlouva nájemní, dle níž najal žalovaný za určitých podmínek byt v obecním domě. Starosta (vládní komisař) usnesení obce pozastavil, načež je zemský výbor k starostovu oznámení zrušil a nejvyšší správní soud nevyhověl stížnosti žalovaného. Žalobě obce olomoucké, by žalovaný byl uznán povinným, vydati obci ohledně svých nájemních práv výrazné prohlášení, bylo oběma nižšími soudy vyhověno, o dovolání soudem z těchto důvodů: Ustanovením §u 92 obecního statutu města Olomouce udílí zákon starostovi obce právo a ukládá mu zároveň povinnost, aby odložil výkon usnesení obecního zastupitelstva, má-li za to, že byly jím překročeny hranice jeho působnosti nebo přestoupena platná ustanovení zákona, nebo je-li usnesení toto obci na podstatnou škodu, by otázku, zda usnesení může býti vykonáno čili nic, předložil k rozhodnutí v oněch dvou případech místodržitelství (zemské správě politické), v tomto případě zastupitelství zemskému. Vedoucí myšlenkou tohoto předpisu je poskytnouti obci ochranu proti podstatné škodě, hrozící z provedení usnesení obecního zastupitelstva. Starostovi jest uloženo za povinnost, o tuto ochranu se postaratí tím, že vyvolá rozhodnutí zemského výboru o tom, má-li usnesení býti vykonáno; předloží-li věc zemskému výboru k rozhodnutí, nabývá tento úřad oprávnění, škodlivé usnesení zrušiti. Znamenalo by zmařiti ochranu obce, zákonodárcem zamýšlenou, kdyby rozhodovací pravomoc zemského výboru měla pominouti tím okamžikem, kdy usnesení starostou zemskému výboru notifikované, po této notifikaci z jakékoliv příčiny (na př. nedopatřením a pod.) bylo později, ale dříve než zemský výbor rozhodl, vykonáno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání mimo jiné z těchto

důvodů:

Ani poslední dovolací důvod, který vidí žalovaný v tom, že odvolací soud se připojil k názoru Nejvyššího správního soudu při výkladu §u 92 statutu, že zemský výbor může o usnesení sboru obecních starších i tenkrát rozhodnouti, když zatím bylo usnesení vykonáno, není dán. V tomto bodu jest nesporno, že zmíněné usnesení nebylo vzato v odpor, že na základě jeho byla sepsána smlouva a podle ní na městském domě čís. 604 v Olomouci byla vložena nájemní práva ve prospěch žalovaného.